

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ВОДНИХ БІОРЕСУРСІВ

V Міжнародна науково-практична
конференція

MODERN PROBLEMS OF RATIONAL
USE OF AQUATIC BIORESOURCES

V international scientific-practical conference

8-9 листопада 2023 року, Київ, Україна
November 8-9, 2023. Kyiv, Ukraine

**INSTITUTE OF FISHERIES OF THE NATIONAL ACADEMY
OF AGRARIAN SCIENCES OF UKRAINE**

**MODERN PROBLEMS OF RATIONAL
USE OF AQUATIC BIORESOURCES**

**V international scientific-practical conference,
November 8-9, 2023. Kyiv, Ukraine**

**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РАЦІОНАЛЬНОГО
ВИКОРИСТАННЯ ВОДНИХ БІОРЕСУРСІВ**

**V Міжнародна науково-практична конференція,
8-9 листопада 2023 року, Київ, Україна**

Kyiv — 2023

УДК 639.3.03(063)

C-74

DOI: <https://doi.org/>

Сучасні проблеми раціонального використання водних біоресурсів : V Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 8-9 листопада 2023 р. : збірник матеріалів. Київ : ПРО ФОРМАТ, 2023. 216 с.

Організатор — Інститут рибного господарства Національної академії аграрних наук України (<http://if.org.ua>).

Науково-організаційний комітет:

Грициняк Ігор Іванович, доктор с.-г. наук, професор, академік Національної академії аграрних наук України, директор, Інститут рибного господарства НААН, м. Київ, УКРАЇНА (голова);

Третяк Олександр Михайлович, доктор с.-г. наук, с.н.с., заступник директора з наукової роботи, Інститут рибного господарства НААН, м. Київ, УКРАЇНА;

Матвієнко Наталія Миколаївна, доктор біол. наук, с.н.с., зав. відділу іхтіопатології, Інститут рибного господарства НААН, м. Київ, УКРАЇНА;

Бузевич Ігор Юрійович, доктор біол. наук, с.н.с., зав. відділу вивчення біоресурсів водосховищ, Інститут рибного господарства НААН, м. Київ, УКРАЇНА;

Гламузіна Бранко, Ph.D., Sc.D., професор кафедри аквакультури, Університет Дубровника, м. Дубровнік, ХОРВАТІЯ;

Кононенко Руслан Володимирович, кандидат вет. наук, декан факультету тваринництва та водних біоресурсів, доцент кафедри гідробіології та іхтіології, Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ, УКРАЇНА;

Шкуте Артурс, Ph.D., Sc.D., професор, директор Інституту екології Даугавпільського університету, м. Даугавпілс, ЛАТВІЯ;

Маренков Олег Миколайович, кандидат біол. наук, доцент, проректор з наукової роботи, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, м. Дніпро, УКРАЇНА;

Пекарік Ладіслав, Ph.D., ст. н. с., Центр рослинництва та біорізноманіття Словацької академії наук, м. Братіслава, СЛОВАЧЧИНА;

Сондак Василь Володимирович, доктор біол. наук, професор кафедри водних біоресурсів, Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне, УКРАЇНА;

Шекк Павло Володимирович, доктор с.-г. наук, професор кафедри водних біоресурсів та аквакультури, Одеський державний екологічний університет, м. Одеса, УКРАЇНА;

Кутішев Павло Сергійович, кандидат біол. наук, доцент кафедри водних біоресурсів та аквакультури, Херсонський державний аграрний університет, м. Херсон, УКРАЇНА;

Зубков Олена, доктор наук, професор, чл.-кор. Академії наук Молдови, зав. лаб. гідробіології та екотоксикології Інституту зоології, м. Кишинів, МОЛДОВА;

Лобойко Юрій Васильович, доктор с.-г. наук, зав. кафедри водних біоресурсів та аквакультури, доцент, Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С. З. Гжицького, м. Львів, УКРАЇНА;

Вищур Олег Іванович, доктор вет. наук, професор, зав. лаб. імунології, Інститут біології тварин НААН, м. Львів, УКРАЇНА;

Федоренко Микола Олександрович, перший заступник директора Державної установи «Методично-технологічний центр з аквакультури», м. Київ, УКРАЇНА;

Щербак Володимир Іванович, доктор біол. наук, професор, провідний наук. співробітник відділу санітарної гідробіології та гідропаразитології, Інститут гідробіології НАН, м. Київ, УКРАЇНА;

Симон Марія Юрївна, кандидат с.-г. наук, в.о. зав. лаб. міжнародного науково-технічного співробітництва та інтелектуальної власності, Інститут рибного господарства НААН, м. Київ, УКРАЇНА;

Данильчук Галина Анатоліївна, кандидат с.-г. наук, доцент кафедри технології виробництва продукції тваринництва, Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, УКРАЇНА.

<i>S. Sidorovskiy</i> Red swamp crayfish (<i>Procambarus clarkii</i> Girard, 1852) potentially invasive species for Ukraine	<i>С. А. Сідоровський</i> Червоний болотяний рак (<i>Procambarus clarkii</i> Girard, 1852) потенційно інвазивний вид для України.....	56
<i>O. Bohatova, T. Skliar, T. Sharamok, O. Marenkov</i> Microbiota of surface water bodies of Dnipropetrovsk region	<i>О. Д. Богатова, Т. В. Скляр, Т. С. Шарамок, О. М. Маренков</i> Мікробіота поверхневих водойм Дніпропетровської області.....	60
<i>M. Burhaz, S. Bulatov, O. Korytskyi</i> Impact of hydrological changes and industrial indicators of biodiversity of the Dnister estuary in Odesa region	<i>М. І. Бургаз, С. В. Булатов, О. В. Корицький</i> Вплив гідрологічних змін та промислові показники біорізноманіття Дністровського лиману Одеської області.....	64
<i>M. Burhaz, D. Tsvihun, V. Domin</i> Impact of hydrological and hydrochemical changes on the aquatic ecosystem and biodiversity of the Shabolat estuary in Odesa region	<i>М. І. Бургаз, Д. О. Цвігун, В. В. Дьомін</i> Вплив гідролого-гідрохімічних змін на водну екосистему та біорізноманіття Шаболатського лиману Одеської області.....	67
<i>O. Soborova, M. Burhaz, O. Kudelina</i> Marketing research on the characteristics of consumer benefits on the market of fish and aquatic bioresources products	<i>О. М. Соборова, М. І. Бургаз, О. Ю. Куделіна</i> Маркетингове дослідження характеристик споживчих переваг на ринку рибної продукції та продукції водних біоресурсів.....	69
<i>T. Matviienko, R. Matviienko, D. Miliev</i> Assessment of water resources and trends of changes in the harvest of aquatic bioresources in the southern regions of Ukraine	<i>Т. І. Матвієнко, Р. С. Матвієнко, Д. Г. Мілев</i> Оцінка водних ресурсів та тенденції змін промислу водних біоресурсів в південних регіонах України.....	72
<i>M. Burhaz, O. Chykalenko, I. Shvartsman</i> Analysis of the state of aquatic biological resources and their harvest in the lower Danube River	<i>М. І. Бургаз, О. М. Чикаленко, І. Б. Шварцман</i> Аналіз стану запасів водних біоресурсів та їх промислу у пониззі річки Дунай.....	75
<i>M. Burhaz</i> Current state and prospects for the development of fisheries in the Dnister estuary	<i>М. І. Бургаз</i> Сучасний стан та перспективи розвитку рибного господарства Дністровського лиману.....	78
<i>O. Dobrianska, T. Hryhorenko, M. Koryliak, C. Yurchak</i> Hydrochemical regime of fish ponds in the Polissiya zone	<i>О. П. Добрянська, Т. В. Григоренко, М. З. Кориляк, С. В. Юрчак</i> Гідрохімічний режим рибницьких ставів зони Полісся	81

ЛІТЕРАТУРА

1. Перспективи рибогосподарського використання лиманів північно-західного Причорномор'я : монографія / Шекк П. В. та ін. Одеса : Одеський державний екологічний університет, 2020. С. 320.

УДК 639.2/.3

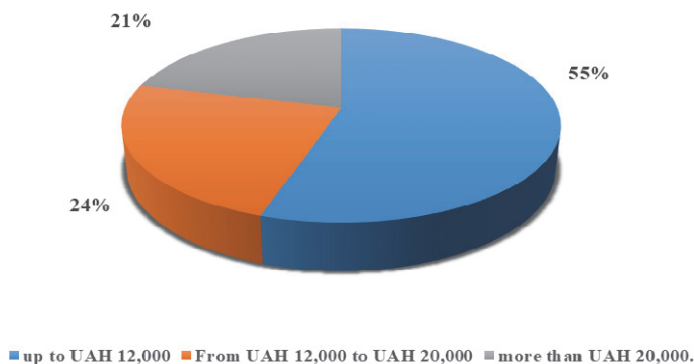
MARKETING RESEARCH ON THE CHARACTERISTICS OF CONSUMER BENEFITS AT THE MARKET OF FISH AND AQUATIC BIORESOURCES PRODUCTS

O. M. Soborova, olkasobr@gmail.com, Odessa state environmental university, Odessa

M. I. Burhaz, marinaburgaz14@gmail.com, Odessa state environmental university, Odessa

O. Y. Kudelina, ol.ryd63@gmail.com, Odessa state environmental university, Odessa

Nowadays, market relations are increasingly becoming the main factors in regulating the fish products production, affecting the price level and dynamics and other activity indicators. Modern parameters of developing the domestic fishing industry, such as: production volumes, quality, prices, an assortment of fish and aquatic bioresources products- are determined by the specific conditions of producing and distributing the products, by reducing and increasing the price of resources, by the objective laws of the market (cost, demand, supply, monetary exchange) and by changing the market conjuncture [2, 6]. The existing conditions need developing the new approaches to managing the economy from the standpoint of marketing, forecasting and developing the strategies to ensure the effectiveness of the functioning the individual industries and the state as a whole through the rapid adaptation to the changing external conditions. In the context of the aggravation of the food problem, marketing studies of developing the agrarian market acquire special scientific theoretical and practical significance. The system of conducting marketing research and ensuring the effective functioning of the fish and aquatic bioresources market in Ukraine is extremely important [8].

Fig. 1. Segmenting the consumers by income

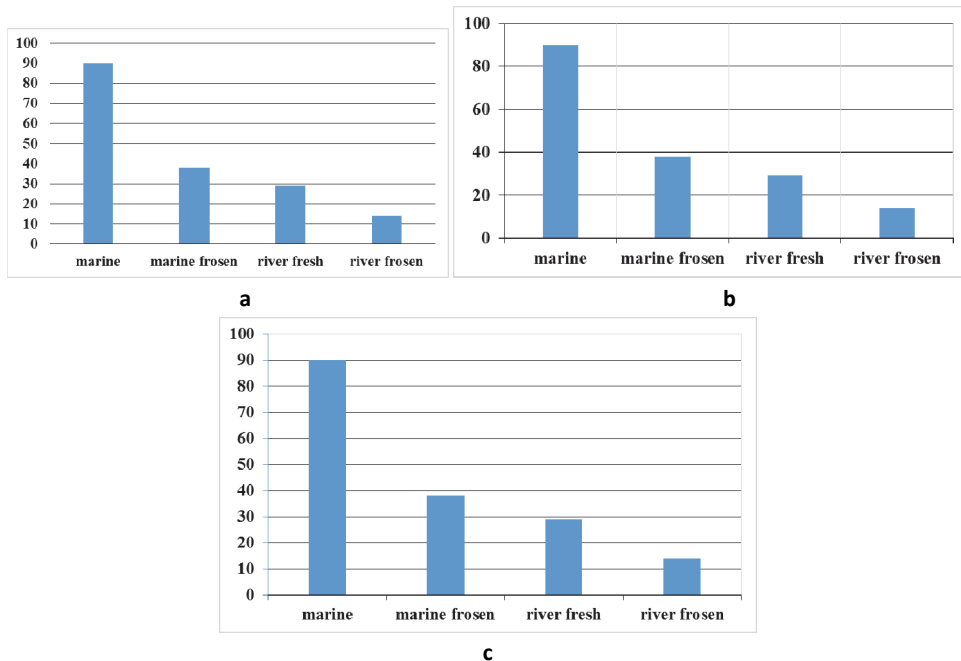
Income became the leading socio-demographic indicator, and further segmentation of the market was carried out taking it into account. Based on the identified buying

trends, consumers were divided into three main groups: with a total family income of up to UAH 12,000, from UAH 12,000 to UAH 20,000, and over UAH 20,000. (fig. 1).

In the market of fish and aquatic bioresources products in Ukraine, there is a positive trend towards an increase in the production volumes, which will continue in the near future with a high probability. At the same time, along with the significant potential of the domestic fish industry and the prospects for further market transformations, it should be noted that in modern realities its resource, technological, marketing, organizational and management components lag far behind the level of the counterparts in the economically developed countries. The concept of marketing is considered from the classical (limited) and modern (generalized) points of view as a market concept of modern production management [4].

One of the main restraining factors is the insufficient using marketing techniques by the subjects of the fish products market and the imperfection of its infrastructural support.

The key issues of the research are forming the fish producers marketing activity system, which concerns studying the fish product sales markets, decision-making on the technology of growing fish and aquatic biological resources, storage, pre-sale preparation, packaging, transportation, sales and developing the infrastructure of the fish product market. Most often, when buying one or another type of fish the decisive moment is its price, so the representatives of this group buy mainly ordinary sea fresh-frozen fish: hake, pollock, herring. This fish is the cheapest and has its regular buyers, although the fresh fish sector is quite large, but the buyers of this market segment treat frozen river fish rather coldly (fig. 2a).

Fig. 2. Demand for different types of fish: a — up to UAH 12,000; b — from UAH 12,000 to UAH 20,000; c — more than UAH 20,000

Speaking about the type of buying fish, it is necessary to emphasize that even buyers with a small income prefer processed fish, that is, decapitated carcasses and fillets. A share of buying the whole unprocessed fish is quite small, and it is the same for other semi-finished products. Comparing the volume of supplying the whole fish to the shops and the demand for it, it can be said that this product does not have a sufficient potential for its further promotion to the market. Gradually, the number of whole fish on the shelves should be reduced, giving way to a more perfect product - processed fish [1, 2].

Analyzing the obtained data (fig. 2b), we can say that stores do not satisfy this segment of the market, because there is not much fresh fish on the shelves, and the demand for it is quite high - 54%.

As for the type of buying fish the reluctance to buy unprocessed fish can be traced even more clearly, but unlike the previous group, which mainly prefers processed carcasses, this group prefers fish fillets, despite the fact that the prices for it is an order of magnitude higher than for carcasses. Regarding the consumption of whole fish (that has not undergone any processing), it can be said that with the increase in income, its consumption is constantly falling.

With the growth of income, there is a desire to diversify a diet more and more. Talking about the preference of one or another type of fish, it must be said that such a ratio in favor of sea fish is caused by the fact that buyers consider sea fish as more useful due to the iodine content (fig. 2c).

Such a trend related to the consumption of processed fish in this segment is taking on a pronounced appearance. Even carcasses are already considered insufficiently processed not to mention whole fish. Fillet is the most preferred. Also, the role of buying the fish products is growing, which is fully explained by the increasing role of delicacy in determining the preference when buying.

The majority of fish products consumers with a profit of more than UAH 20,000 are satisfied with the quality of products (95%). 5% of buyers who are not satisfied with the quality either complained about the poor assortment of fish shops or about the poor processing of fish, although similar complaints were not found in other groups. In this group, consumers are most satisfied with product prices, although they mostly shop in the stores, which are 10-5% more expensive than at the wholesale markets.

The survey shows that fish products consumers of all categories prefer sea fish.

Therefore, for the good development of marketing activity in Ukraine, the research is needed to determine forming the fish product producers marketing activity system, which relates to the study of fish product sales markets, decision-making on the technology of growing fish and aquatic biological resources, storage, pre-sale preparation, packaging, transportation, sales and development fish products market infrastructure.

Nowadays, Ukraine is implementing the "Strategy for the development of the fisheries industry for the period until 2030", the purpose of which is to ensure the sustainable development of the fisheries industry, to increase the level of consumption of domestic fish products and its production based on the balance of economic, environmental and social interests, to increase its competitiveness in accordance with the norms of the European Union and international standards, to bring the fishing industry of Ukraine out of the shadows, to increase its export capacity [8].

REFERENCES

1. Modern state of fish and fishery products export in Ukraine / Burhaz M. et al. // Ukrainian Journal of Veterinary and Agricultural Sciences. 2020. Vol. 3(1). P. 21—26. <https://doi.org/10.32718/ujvas3-1.04>.
  2. The current state of fish market in Ukraine / Burhaz M. I. et al. // Ukrainian Journal of Veterinary and Agricultural Sciences. 2019. Vol. 3(1). P. 6—10. <https://doi.org/10.32718/ujvas2-3.02>.
  3. Добування водних біоресурсів за регіонами. URL : http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2017/rg/rg_u/rg_reg0417_u.htm (дата звернення : 01.11.2023).
  4. Стан рибного господарства. URL : <https://www.kmu.gov.ua> (дата звернення : 01.11.2023).
  5. Капустинська К. Вилов риби в Україні. 2019. URL : <https://economics.segodnya.ua/ua/economics/enews/v-ukraine-stali-lovit-bolshe-ryby-1340996.html> (дата звернення : 01.11.2023).
  6. Державна служба статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення : 01.11.2023).
  7. Маркетинговий аналіз ринку рибної продукції. URL : <https://www.marketing-ua.com/article/obzor-ukrainskogo-rynka-rybnyh-konservov/> (дата звернення : 01.11.2023).
  8. Стратегії розвитку галузі рибного господарства України на період до 2023 року. URL : http://kv.darg.gov.ua/_proekt_rozporjadzhennja_0_0_0_652_1.html (дата звернення : 01.11.2023).
-

УДК 556.5:639.2(477)

ОЦІНКА ВОДНИХ РЕСУРСІВ ТА ТЕНДЕНЦІЇ ЗМІН ПРОМИСЛУ ВОДНИХ БІОРЕСУРСІВ В ПІВДЕННИХ РЕГІОНАХ УКРАЇНИ

Т. І. Матвієнко, tatyana.matvienko@gmail.com, Одеський державний екологічний університет, м. Одеса

Р. С. Матвієнко, matvienkoroma86@gmail.com, Одеський державний екологічний університет, м. Одеса

Д. Г. Мілев, milev@i.ua, Одеський державний екологічний університет, м. Одеса

Україна має досить густу річкову мережу, на 1 км² припадає 0,25 км річок. На її території налічується понад 72 тис. річок і струмків, загальною довжиною більше 248 тис. км. Серед них 7 великих і 83 середні річки. Основна кількість водотоків відноситься до категорії малих річок (площа водозбору — до 2000 км², довжина — до 100 км). Понад 4 тис. річок мають довжину, що перевищує 10 км, з них близько 3 тис. річок — менше 25 км, 940 — від 26 до 100 км і тільки 132 мають довжину понад 100 км. Великими річками є Дніпро, Дністер, Дунай, Південний Буг, Прип'ять, Десна, Сіверський Донець.

Річки України несуть свої води в басейни Чорного і Азовського морів (98%), а також басейн Балтійського моря (2%). Найбільша кількість річок припадає на басейни Дніпра (27,7%), Дністра (23,7%), Дунаю (26,3%), Південного Бугу (9,3%). Більшість річкових басейнів (95,9%) мають площі до 50 км², 3,5% — 50–500 км² і тільки 0,6% — більше 500 км².

Сторінка конференції в мережі Інтернет:
<https://if.org.ua/index.php/uk/naukovi-vidannya/konf-irg/1060-2023kijiv>

Сучасні проблеми раціонального використання водних біоресурсів : V
Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 8-9 листопада 2023 р. :
збірник матеріалів. Київ : ПРО ФОРМАТ, 2023. 216 с.

Відповідальний редактор: Симон М.Ю.
Дизайн макету: Шинкар С. В., Архангельський Є. Ю.
Верстка: Архангельський Є. Ю.
Літературний редактор: Швець Т. М.
Коректор: Ковальчук Г. В.

Інститут рибного господарства НААН України,
вул. Обухівська, 135, м. Київ-164, 03164
Електронна адреса: instfishconf@gmail.com;
тел.: +38(063)115-3916 (Симон Марія Юрїївна).

Підписано до друку 24.11.2023 р. Формат 70x108/16.
Друк офсетний. Наклад 500 прим. Друкарня ТОВ «ПРО ФОРМАТ», 02166, м. Київ,
вул. Кубанської України, 45 Б, оф.16, тел.: +38(044) 353-85-58
